

PÅVERKANSDOKUMENT

för Samverkande Studenter

09/10

Framtaget på Studentkårer i Samverkans åsiktsstämma i Halmstad 8-10/12-2006
Reviderat på Studentkårer i Samverkans åsiktsstämma i Ronneby 7-9/12-2007
Reviderat på Studentkårer i Samverkans åsiktsstämma i Luleå 5-7/12-2008
Reviderat på Samverkande Studenters åsiktsstämma i Trollhättan 11-13/12-2009

Grundsyn

Samverkande Studenters (nedan kallat grupperingen) grundsyn vilar på alla individers rätt till utbildning. Ingen ska behöva avstå från högre utbildning på grund av sociala eller ekonomiska skäl. En avgiftsfri högre utbildning skapar mångfald inom akademien samt bidrar till ett högutbildat samhälle. Grupperingens grundsyn vilar även på att studier är jämställt med förvärvsarbete, därmed ska samma lagar gälla för studenter som för anställda. Högre utbildning styr i mångt och mycket kunskapsutvecklingen genom det sätt på vilket kunskap höjs och lärs in. Det är en ansvarsfull roll och därför är det viktigt att utbildningen grundar sin verksamhet på värdet av demokrati, mångfald och kvalitet.

Arbetsmiljö och hälsa

Många studenter lämnar föräldrahemmet för första gången när de ska börja studera. Detta kan innebära att de lämnar en trygg miljö för att komma till en miljö där de ska klara sig på egen hand och finna nya vänner, samtidigt som de ska klara av att påbörja sina studier.

Studentlivet kan innebära ett nytt möte med alkohol. På de flesta orterna är det kårkvällar varje vecka och där kan alkohol vara en stor del av sammanhanget. En student som inte är van vid att hantera sitt alkoholdrickande kan få problem med detta när denne börjar studera. Det är därför av stor vikt att studenten får stöd av studenthälsan. I studiemiljön finns det många faktorer som påverkar studentens hälsa. En av dem är att klara sina poäng för att få studiemedel och för att få fortsätta utbildningen. Det ställs även krav från lärosätet, familjen, kamraterna och inte minst från studenten själv att genomföra sin utbildning så bra som möjligt. Detta skapar stress i studentens vardag, speciellt under tentamensperiod. Det ska finnas en studenthälsa av sådan kvalitet att alla studenter känner trygghet att uppsöka den. En god studiemiljö är en trygghet för studenten, därför bör det tillskjutas medel till lärosätena för att utveckla studiemiljön.

En trygghet för studenten är tillgången till studerandeskyddsombud. Därför bör detta finnas lättillgängligt för alla studenter.

Grupperingen ska verka för att:

- det ska finnas en väl fungerande studenthälsa vid alla lärosäten
- det på en nationell nivå tas fram kriterier för hur en god studenthälsa ska fungera
- lärosätet tar ansvar för att studenthälsan och dess funktion synliggörs för studenterna
- det vid varje plats där det finns studenter ska det finnas studerandeskyddsombud, likt det finns skyddsombud vid andra arbetsplatser
- det tillskjuts medel till lärosätena för att utveckla studiemiljön

Bostäder

I dagsläget finns det kommuner där en del studenter inte har tillgång till boende året om. Vid turistsäsong hyrs studentens lägenheter ut till turister istället. Detta ger en otrygghet för studenten när denne får tillbringa stora delar av sin studietid till att oroa sig för sitt boende, istället för att kunna koncentrera sig på sina studier. Det ger även ett stort avhopp från studierna då studenten efter turistsäsong inte hittar någonstans att bo. Detta påverkar studenten negativt och utgör i vissa fall ett hinder för fortsatta studier. I dagsläget lägger studenten mellan 50-60 % av studiemedlet på boendekostnad. Detta är inte en rimlig nivå. För att stimulera byggandet av studentbostäder till skäligt pris behövs ett statligt stöd likt investeringsstödet. Studenterna är inte en homogen grupp vilket kräver olika bostadstyper. De vanligaste

studentbostäderna idag är små, antingen ett eller korridorrum. Men alla studenter är inte ensamstående eller har av andra orsaker inte möjlighet att bo i dessa. Det måste finnas studentbostäder för de studenter med familj, funktionshinder eller som av andra orsaker inte kan bo i den typiska studentlägenheten.

Grupperingen ska verka för att:

- alla studenter ska ha rätt till boende året runt
- hyrorna på studentbostäder ska vara rimliga i förhållande till studiemedlet
- flera olika typer av studentbostäder ska finnas att tillgå, så att utbudet är anpassat efter studentpopulationens sammansättning
- investeringsstödet för bostadsbygge återinförs
- det ska finnas möjlighet för studenter med funktionshinder att tillgå anpassade studentlägenheter

Ekonomi

När man studerar ska man inte behöva arbeta extra, eller få ekonomiskt stöd från annat håll, för att klara sitt uppehälle. Att varje månad behöva oroa sig för om man ska ha råd att betala sina räkningar leder till en negativ stress där studierna blir lidande. Idag är en stor del av Sveriges studenter bland annat tvungna att arbeta extra, eller ta hjälp av sina föräldrar, för att kunna finansiera sin vardag. Studierna blir lidande om man, utöver en 40-timmars arbetsvecka med studier, måste arbeta extra. Studenter är en grupp, som av samhället, förväntas dubbelarbeta. Detta är ett stort hot mot utbildningens kvalitet.

Grupperingen anser likväl att möjligheten till att arbeta extra ska finnas för de studenter som vill, utan att det ska påverka studiemedlet. Idag finns ett hinder mot detta i form av fribeloppet, ett system som kan uppmana till svartarbete. Det begränsar även studenten från att uppnå en skälig levnadsstandard under de perioder på året då studier inte bedrivs.

Grupperingen ska verka för att:

- studiemedlet ska höjas till en nivå lika med en fjärdedel av prisbasbeloppet i månaden
- studier ska ses som jämställt med förvärvsarbete
- systemet för fribeloppet ska ses över, då det kan uppmana till svartarbete
- alla studenter ska ha samma möjlighet att få bostadsbidrag
- studenten ska ges möjlighet att vid bostadsbidraget få en halvårsbaserad inkomstprövning
- studenter ska ha lika många karensdagar som förvärvsarbetande, vid sjukskrivning
- socialförsäkringssystemet ses över och studentanpassas
- bidragsdelen uppgår till minst 50% av det totala studiemedlet

Forskning

Samverkande Studenters grundsyn inom forskning är baserad på möjligheter och nytta. Vi vill expandera den möjlighet våra lärosäten har att utvecklas inom forskning och vi vill att den forskningen kommer både studenter och samhället till gagn. Vi anser att en expansion av forskningen och de medel som tilldelas våra lärosäten är av högsta vikt för kvalitet och progression för våra studenter. Högskoleverket drar tydliga paralleller mellan en utbildningsstryka och den vetenskapliga expertis som undervisar på utbildningen och vi instämmer i den analysen. För en utveckling av våra lärosäten krävs en starkare utveckling av forskningen. Vi är också av åsikten att den forskning som bedrivs ska nyttgöras. Nyttgöras både inom

utbildningen, genom ett studentnära arbete i avancerade och grundläggande kurser, samt nyttogöras inom samhället genom ett nära samarbete med omgivande samhälle och genom att uppfylla den tredje uppgiften. Vi anser att doktoranders ställning borde stärkas och att de ska ha en mer uppenbar plats i arbetet på ett lärosäte, både involverade i utbildningen, kontakten med samhället och kontakten med studenterna.

Grupperingen ska verka för att:

- en tydlig strategi ska drivas vid varje lärosäte för nyttogörandet av forskningen
- samtliga doktorander vid Sveriges lärosäten har en trygg anställning
- profilerade forskningsmiljöer bereds utökade medel för utveckling
- anställningsförfarandet av doktorander ska följa gängse anställningsförfarande av personal vid lärosätet

Kvalitet

Grupperingen anser att en god kvalitet är en viktig del av den högre utbildningen. Därför krävs en definition av begreppet kvalitet i högre utbildning.

För hög kvalitet är det viktigt med en god koppling mellan utbildning på grundnivå och avancerad nivå och forskning. En god koppling innebär bland annat att lektorer och professorer finns med bland de undervisande lärarna. Dagens samhälle har starka internationella influenser och för att upprätthålla en bra kvalitet innebär det att både forskning och utbildning på grundnivå och avancerad nivå beaktar ett internationellt perspektiv. I forskningen är det viktigt att möjlighet ges att hålla internationell standard för att vara konkurrenskraftiga. I utbildning på grundnivå och avancerad nivå är viktigt att få möjlighet att utföra studier eller praktik utomlands och möjlighet att tillgodoräkna sig utländska betyg såväl som att examina är gångbar internationellt.

Arbetslivsanknytning är en viktig del i utbildningen då studenten får ett relevant samband mellan utbildningen och arbetsmarknaden. Detta ger även studenten en möjlighet att knyta kontakter inför sitt framtida arbetsliv.

En god kvalitet innebär att utvärderingar av kurser genomförs i alla kurser och att dessa kursvärderingar används till att utveckla kurserna. För att studenterna ska känna sig rättvist behandlade i samband med kursvärderingar och tentamen, bör lärosätena beakta hur dessa genomförs och huruvida förbättringar kan ske. Lärosätet ska alltid beakta studentens väg genom utbildningen. Olika lärosäten har även olika regler för tillgodoräkna nationellt och det försvårar för studenter och missgynnar den nationella mångfalden.

En annan faktor för god kvalitet i utbildning på grundnivå och avancerad nivå är att lärare på olika nivåer är med och utvecklar utbildningen för ämnet. Undervisande personal bör även ha goda pedagogiska meriter och färdigheter samt kritiskt tänkande. Centralt för kvalitén på högre utbildning är även undervisande personals möjlighet till utveckling i sin profession. Vid anställning av ny personal bör lärosätena genomföra provföreläsningar.

Grupperingen ska verka för att:

- Högskoleverket konkretiserar och tydliggör definitionen av begreppet ”utbildningskvalitet”

- Högskoleverket innan sina granskningar gör upp klara riktlinjer för vad som ska granskas
- det ska finnas en koppling mellan utbildning på grundnivå och avancerad nivå och forskning
- lektorer och professorer på lärosätet aktivt deltar i, och utvecklar, undervisningen
- möjligheterna till utlandsstudier och utlandspraktik utökas och att detta ska ses som en del av utbildningen
- det skall finnas en möjlighet att överklaga beslut om tillgodoräknade av kurser lästa vid ett utländskt lärosäte
- examensbevis skall vara internationellt gångbara
- alla studenter ska ges möjligheten till en verksamhetsförlagd del i sin utbildning
- utvärdering av kurser inte bara genomförs utan även analyseras, finns tillgängliga för studenterna och används för att utveckla den högre utbildningen
- studenter ska vara anonyma vid utvärdering av kurser
- studenter ska vara anonyma vid skriftlig tentamen
- examinationsformer ska vara aktuella och mest lämpade för den kurs studenten läser
- alla processer i den högre utbildningen, som rör studenten, omarbetas utifrån studentens väg genom utbildningen
- regler gällande tillgodoräknande ska vara tydliga, enkla och lika för alla lärosäten i kurser på samma nivå
- undervisande personal har en expertis inom ett för kursen relevant område
- undervisande personal har god kunskap i kritiskt tänkande
- kompetens alltid ska vara grundläggande vid tjänstetillsättning
- att lärosätena genomför provföreläsningar vid anställning samt premierar pedagogiska meriter, relevant näringslivserfarenhet och forskningserfarenhet
- att lärosätena ger möjligheter till fortbildning och pedagogisk utveckling för undervisande personal
- undervisande personal ska ha genomgått minst 15 hp pedagogisk utbildning ämnad för undervisning inom högre utbildning, eller genomgå sådan inom ett år efter anställningens påbörjan

Studentinflytande

Det är av stor vikt att studenter genom organiserade former kan säkerställa en rättvis och objektiv utbildningsbevakning. Det är även viktigt att studenter ges reella möjligheter att påverka sin studiesociala miljö vid lärosätena. Med studiesocial miljö menar grupperingen till exempel bostäder, mötesplatser för studenter, kommunikationer och kontakter med kommuner och näringsliv.

Grupperingen ska verka för att:

- dagens arbete med utbildningsbevakning fortgår
- väl fungerande rutiner vid tillsättning av studentrepresentanter i alla beredande och beslutande organ, vid alla lärosäten, säkerställs
- det finns en god studiesocial miljö på lärosätenas alla orter, campus samt institutioner
- statsanslaget till studentkårer höjs

Mångfald

Dagens studenter är inte en homogen grupp. Grupperingen anser att mångfald är viktig i högskolevärlden då olika infallsvinklar öppnar ögonen för nya problemlösningar. I enlighet

med diskrimineringslagen ska alla känna sig välkomna till akademisk utbildning. Lärosätena bör också ha en tydlig plan för hur likabehandlingsfrågor ska hanteras.

Det är många som aldrig avslutar sina studier på grund av att de inte är vana vid den akademiska miljön och att de inte får den hjälp de behöver för att klara av studier på högre nivå. Pedagogik och metodik utvecklas ständigt och nya former för tentamina kommer fram, att ta till sig dessa former för att hitta den optimala examinations- och inlärningsformen borde vara en naturlig del i högskolans arbete. Stödfunktioner bör ha en central mer roll så att fler studenter klarar av sin utbildning. Stödfunktioner för alla typer av studieproblem bör finnas, dit alla studenter ska känna sig välkomna.

Grupperingen ska verka för att:

- det finns ett brett och bra utbud av stödfunktioner på lärosätenas alla orter, campus och avdelningar
- frågor som rör grunderna i diskrimineringslagen aktivt synliggörs inom akademien
- det finns en likabehandlingsplan för studenter på alla lärosäten och att den uppföljs årligen
- det ska finnas alternativa examinationsformer för studenter med särskilda behov
- det ska finnas lättillgänglig och gratis hjälp för de studenter som av särskilda skäl behöver extra stöd för att klara av sina studier
- lärosätena aktivt arbetar för att alla studenter känner sig trygga i den akademiska miljön